

Mødet den 23. Januar 1913.

Fraværende: Harald Jensen, Jakob Jensen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 22—1912). Indenrigsministeriets Approbation paa **Købekontrakter** med Murermester J. Hviid & Tømrermester H. L. Nielsen, Murermester Christensen og Murermestrene G. & A. Knudsen.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 327—1912). **Overligningskommissionens Ændringer** i September Tillægsligning.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 443—1912). Cirkulære af 8. Novbr. 1912 fra Indenrigsministeriet om Foretagelse af **Revision af Vedtægten for bunden Næring**.

Formanden udtalte, at Vedtægten skulde revideres hvert 5. Aar, og at Ministeriet nu forespurgte, hvilke Ændringer man ønskede. Man havde da begæret Erklæringer fra Handelsforeningen og Haandværkerforeningen. Sidstnævnte Forening havde intet at bemærke, men fra Handelsforeningen forelaa Udtalelse om, at man ønskede Filmsfabrikanter, Filmsforhandlere, Furagehandlere og Skindhandlere optaget paa Fortegnelsen over Erhverv med bunden Næring. Fra Magistraten forelaa Erklæring om, at Handel med Furage og Skind, for saa vidt angik indenlandske Produkter,

formentlig var fri Næring i Medfør af Bestemmelsen i § 37 i Loven af 29. Decbr. 1857, medens der til Handel med udenlandske Foderstoffer og Skind krævedes Borgerskab som Detaillist eller Købmand, og at der saaledes ingen Grund var til at optage Furage- og Skindhandel i Vedtægten; det samme kunde iøvrigt ogsaa siges om Filmshandel. Derimod kunde Magistraten tiltræde Forslaget om i Vedtægten at optage Filmsfabrikanter.

Magistratens Erklæring tiltraadtes.

4. (J. Nr. 500—1912). Indstilling fra Sygehusudvalget om Bemyndigelse til at lade udarbejde Planer for Opførelse af en **Overlægebolig ved Marselisborg Hospital**.

M o u s t e n bemærkede, at der, da man projekterede Marselisborg Hospital, ikke blev projekteret nogen Overlægebolig. Udvalget havde nemlig den Gang den Opfattelse, at det vilde være vanskeligt at faa en Overlæge til at bo saa langt ude, og at Boligen senere kunde opføres, hvis der skulde blive Brug for den. Det viste sig imidlertid nu, at der ingen Vanskelighed var ved at faa en Overlæge til at bo paa Hospitalet, idet 2 af Ansøgerne gerne indvilligede deri, og da det vilde være en Fordel at have en Overlæge boende paa Hospitalet, skulde Udvalget derfor indstille, at det fik Bemyndigelse til at lade Planer for en saadan Bolig udarbejde. I Indstillingen var det videre bemærket, at det ikke vilde være nødvendigt at forhøje det Beløb, der var beregnet til Hospitalet, selv om man vedtog at opføre en Overlægebolig, idet der var sparet saa meget ved et Par af Pavillonerne, at Udgiften til Boligen kunde afholdes deraf.

M a g n u s N i e l s e n ønskede at vide, hvor stor Udvalget tænkte, at Overlægeboligen skulde

være. Naturligvis skulde Boligen være saa stor, at den kunde bruges af en gift Mand, men det vilde dog være rart at vide, om der ogsaa skulde være Plads til Privatkonsultation. Skulde Boligen svare til den Lejeværdi, 500 Kr., Udvalget foreslog, kunde der ikke bygges ret stort. Der burde selvfølgelig ikke bygges for smaat, men der maatte dog have en vis Begrænsning.

Simonsen vilde gerne vide, om det var nødvendigt at opføre en selvstændig Bygning for at skaffe Bolig til Overlægen, idet det jo kunde tænkes, at de til Bolig for en Reservelæge beregnede Værelser kunde omdannes til Bolig for Overlægen. Endvidere ønskede Taleren at vide, om det var nok at bygge een Overlægebolig. Udvalget tænkte jo vistnok paa at faa ansat 2 Overlæger ved Hospitalet, saaledes at dette blev delt i 2 Afdelinger. Men skulde denne Tanke realiseres, maatte vel begge Overlæger bo derude, da ellers den ene Afdeling let kunde komme til at staa uden Overlæge. Kunde omvendt den ene Afdeling undvære at have Overlæge boende derude, kunde den anden vel ogsaa.

Mousten bemærkede, at Udvalget ikke i Detaillerne havde overvejet Planen, og at denne jo, naar den var udarbejdet, skulde godkendes af Byraadet. Forøvrigt havde Udvalget tænkt Boligen som en almindelig 5 Værelsers Lejlighed uden Lokaler til Konsultation. Udvalget havde tænkt paa, om der ikke kunde indrettes Bolig for Overlægen i Administrationsbygningens ene Fløj, hvor de til en Reservelæge beregnede Lokaler samt Laboratoriet var, men der vilde saa komme til at mangle et Køkken ved Lejligheden, foruden at Laboratoriet skulde flyttes andet Steds hen. Udvalget var da kommet til det Resultat, at det vilde

være heldigst at bygge. Ganske vist vilde man saa faa 3 Værelser til Disposition, men det var heller næppe for meget ved saa stort et Hospital. Det betød ikke meget for Afdelingen for Hud- og Kønssygdomme, om der altid var en Læge til Stede, derimod vilde det have større Betydning for den epidemiske Afdeling. Skulde der blive ansat 2 Overlæger, skulde de vikariere for hinanden under Sygdom eller Ferie og i det hele taget gaa ind i hinandens Virksomhed, hvis det skulde behøves.

Simon sen troede ikke, man fik bygget en Overlægebolig for mindre end 25—30000 Kr. Da der kun skulde gives 500 Kr. i Leje, vilde det altsaa blive en temmelig daarlig Forretning. Saaledes var det iøvrigt alle Steder, hvor Kommunen udlejede Bolig til sine Funktionærer. I det hele taget vilde det uden Tvivl være det mest økonomiske at blive ved den oprindelig tænkte Ordning med kun 1 Overlæge og en Kandidat.

Mousten maatte erindre om, at det jo laa i Byraadets Haand at bestemme, hvor dyrt der skulde bygges. Selvfølgelig var der ikke Tale om at bygge for saa store Summer, som Hr. Simon sen havde nævnt. Det var muligt, at det i det lange Løb vilde blive dyrere at have 2 Overlæger, men selv om man kun ansatte 1, vilde Udvalget dog anbefale at bygge en Overlægebolig.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 445—1912). Besværing fra Skoleudvalget over **mangelfuld Gadebelysning i Paradisgade.**

Samuel sen bemærkede, at Sagen kunde tyde paa, at der var Krig mellem Skoleudvalget og Belysningsudvalget. For et Par Aar siden havde Byraadet vedtaget at forhøje Afgiften for private Lygter fra 25 Kr. til 35 Kr. Dette blev

meddelt Skoleudvalget, som imidlertid ikke lod høre fra sig i den Anledning, men først til April 1912 meddelte, at det ikke vilde betale noget for Lygterne paa Skolen, hvorefter disse blev slukkede. Skoleudvalget havde antagelig tænkt, at det kun var den ene Lygte, det drejede sig om, men selvfølgelig maatte begge slukkes, da det skulde være ens for alle. Iøvrigt var Afstanden mellem Lygterne i Paradisgade den samme som i andre Gader. Haandværkerforeningen havde nu betalt de 35 Kr., saa dens Lygter vilde nu blive tændt, hvilket vilde være en Fordel for Skolen. Skoleudvalget syntes i denne Sag at være vel fedtet, da det kun drejede sig om 35 Kr., og da der naturligvis for Børnenes Skyld maatte være ordentlig Belysning. Taleren henstillede til Skoleudvalget at betale de 35 Kr.

Magnus Nielsen udtalte, at man, naar man om Aftenen drejede ind i Paradisgade, fik Indtryk af, at denne Gade var ret mørk. Men muligvis skyldtes dette, at Skolebygningen med sin røde, mørke Facade tiltrængte mere Lys end lysfarvede Facader. Efter Sigende var der altid noget i Vejen med nogle af Haandværkerforeningens Lygter, som man i hvert Fald ikke saa tændt alle paa engang. For faa Dage siden havde Haandværkerforeningen da ogsaa klaget til Belysningsudvalget over, at disse Lygter ikke brændte.

Mousten oplyste, at Skoleudvalget, som havde et aabent Øje for at spare, havde ment, at den ene af de paagældende Lygter kunde spares. Som Sagen nu laa, maatte Udvalget altsaa ikke faa Lov til at spare 35 Kr., for ordentlig Gadebelysning kunde ikke undværes for Børnenes Skyld. Kun naar Haandværkerforeningens Lygter var

tændt, var der forholdsvis samme Antal Lygter i Paradisgade som i andre Gader.

S a m u e l s e n hævdede, at der efter Belysningsvæsenets Lygtekort var den normale Afstand mellem Lygterne i Paradisgade. Fra Haandværkerforeningen havde Belysningsvæsenet kun denne Gang modtaget skriftlig Klage, og efter Kontorchefens Sigende var Foreningens Lygter nu i Orden. Taleren henstillede atter til Skoleudvalget at ofre de 35 Kr.

F o r m a n d e n syntes, der var Anledning til at henstille til de to Udvalg at se at forliges.

M o u s t e n vilde helst have en Afstemning.

S a m u e l s e n indsaa ikke, hvad der var at afstemme om.

S i m o n s e n fandt ikke Sagen de mange Ord værd, da Beløbet i Virkeligheden gik af samme Kasse. Taleren ønskede at vide, om man havde Gadelygterne alt iberegnet for 17½ Kr. pr. Stykke naar man saaledes kunde give private Folk 2 Lygter for 35 Kr.

S a m u e l s e n oplyste, at det var for 1 Lygte, der blev betalt 35 Kr., og at den ene Lygte var Led i den almindelige Gadebelysning.

M o u s t e n kunde stadig ikke se, hvorfor Skoleudvalget skulde oplyse Paradisgade.

S i m o n s e n saa ikke rettere, end at private, som havde 2 Lygter ved dens Ejendom, kun gav 17½ Kr. pr. Lygte. Han vilde derfor gerne vide, om denne Pris svarede til, hvad hver Lygte kostede Gasværket, idet han ikke indsaa, hvorfor dette skulde give Tilskud til private Lygter.

C h r i s t e n s e n troede ikke, Hr. Simonsen skulde være ængstelig for, at Belysningsvæsenet skulde give Tilskud til private Lygter. Den ene af de saakaldte private Lygter skulde være paa det

paagældende Sted, men hvis vedkommende Grundejer ønskede 2 Lygter, maatte der betales 35 Kr. for den ene. Taleren saa ingen Grund til at stille Skolerne anderledes end andre.

Belysningsudvalgets Erklæring tiltraadtes.

6. Til Erklæring forelaa Andragender om **Næringsadkomst til Beværtning med stærke Drikke** fra a. (J. Nr. 481—1912). Aarhus Haandværkerforening og
b. (J. Nr. 476—1912). Aarhus Højskolehjem.

Formanden erindrede om, at man i sidste Møde havde været i Tvivl om, hvorvidt Bevillingsnævnet havde Kompetence til at udtale sig om de Bevillinger, der søgtes i Henhold til Beværterlovens § 21. Nævnet havde da ogsaa været enigt i, at det ikke havde Pligt til at udtale sig, men at det gerne saa, at Byraadet ved den Art Andragender udbad sig dets Erklæring. Andragenderne var derefter blevet forelagt for Nævnet, som anbefalede at give de ønskede Bevillinger, dog saaledes at der i Henhold til Bevillingen kun maatte skænkes for Foreningens Medlemmer. Skulde vedkommende Forening derfor ønske at udleje sine Lokaler og altsaa beværte andre end egne Medlemmer, maatte den antage en Vært, der selv havde Borgerskab.

Magnus Nielsen takkede Formanden for den sidste Udtalelse; det var netop den, Taleren gerne vilde have frem. Taleren havde nok tænkt sig, at der efter den søgte Bevilling ikke maatte skænkes for Ikkemedlemmer, der i Utide kom ind i Foreningens Lokaler, men at Indskrænkningen var saa vidtgaaende, at andre Foreninger ikke kunde holde Fest og faa serveret i vedkommende Forenings Lokaler, havde han dog ikke tænkt. En saadan Indskrænkning vilde han i hvert Fald ikke gaa med til, da den vilde være ganske øde-

læggende for Foreningslivet. Han tvivlede stærkt om, at Bevillingsnævnet havde Kompetence til at blande sig i den Slags Sager, og han henstillede at ændre Udtalelsen derhen, at der under normale Forhold maatte skænkes for Foreninger, der lejede Lokaler hos den Forening, som havde Bevillingen.

Formanden troede, Hr. Magnus Nielsen saa noget forkert paa Forholdet, idet det ogsaa hidtil havde været saaledes, at en Forening ikke maatte beværte andre end Medlemmer, med mindre dens Vært havde Borgerskab. Forskellen fra før og nu var saaledes ikke stor; men der var maaske nok hidtil blevet set noget gennem Fingre med dette Forhold. Forøvrigt havde de fleste Foreningsværter vist ogsaa Borgerskab, men i hvert Fald blev det sikkert nødvendigt for de større Foreninger, der vilde leje sine Lokaler ud, at sikre sig en Vært med Borgerskab.

J. C. Petersen spurgte, om Værten i en Forening med Bevilling i Henhold til § 21 ikke var selvskreven til at faa Borgerskab. Var dette ikke Tilfælde, vil det blive meget vanskeligt at faa Foreningsværter, eftersom Borgerskabernes Antal var begrænset.

Magnus Nielsen ønskede at vide, om Nævnet kunde tænke sig, at der udenfor de ordinære Borgerskaber kunde gives særlige Borgerskaber til Foreningsværter, gældende saa længe disse var dette. Skulde Foreningerne være afhængige af de Folk, der sad inde med Beværterborgerskab, vilde de blive meget vanskeligt stillede. Vilde Byraadet ikke gaa med til at ændre Nævnets Udtalelse, maatte Foreningerne Landet over samle sig og gaa videre med denne Sag.

Formanden bemærkede, at det utvivlsomt var Lovens Mening, at Bevillinger i Henhold til

§ 21 kun gav Foreningerne Ret til at skænke for deres egne Medlemmer. Muligvis kunde Indenrigsministeren dog give forskellige Bevillinger i Henhold til den nævnte Paragraf, f. Eks. til store Foreninger Bevilling til ligefrem Beværtningsdrift og til andre Foreningen en mere begrænset Bevilling.

M i k a e l J o h a n s e n fremhævede, at der herkede stor Uklarhed i dette Spørgsmaal. Grundloven gav Foreningsfrihed, og denne kunde ikke tages bort ved Beværterloven. Det var derfor selvfølgelig, at en Forening maatte skænke for sine egne Medlemmer og for andre Foreninger, der lejede dens Lokaler. Noget andet var, om en Forening maatte skænke for Folk, som lejede dens Lokaler til Gilder, Danseskoler e. l. Skulde en Foreningsvært med Borgerskab have Ret til at skænke for alle og enhver, vilde vedkommende Forening blive Konkurrent til de egentlige Beværtere, og det var næppe heldigt.

F o r m a n d e n ansaa det for givet, at Affattelsen af de Bevillinger, der vilde blive givet i Henhold til § 21, vilde bringe Klarhed til Veje. Hr. Mikael Johansens Anskuelse, at Foreningen maatte skænke for andre end egne Medlemmer, var ikke rigtig, selv om der maaske i den Retning var gaaet en Del i Svang.

J u l. A n d e r s e n havde, da Sagen sidst forelaa, tænkt sig, at Ejendommen kunde faa Borgerskabet, men det lod sig altsaa ikke gøre. Taleren havde nærmest været stemt for, at der blev givet en udvidet lovlig Ret i Stedet for en indskrænket Ret, der ikke kunde overholdes, idet det var givet, at der færdedes mange i Haandværkerforeningen uden at være Medlemmer af denne f. Eks. ved Møder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere fra hele

Landet. I Bevillingsnævnet havde det været Juristerne, der havde haft den Opfattelse, at det ikke var nok, at Foreningen selv havde Bevilling, men at Værten ogsaa maatte have Borgerskab. Taleren vilde imidlertid anbefale Bevillingsnævnets Indstilling, idet han gik ud fra, at Ministeren nok vilde træffe det rette. Naar det af Højskolehjemmets Andragende fremgik, at alle tilkørende i Gaarden skulde betragtes som Medlemmer af Foreningen, var det dog vist en vel udvidet Forstaaelse.

F o r m a n d e n bemærkede, at intet af Andragenderne, og navnlig ikke Haandværkerforeningens, var helt klart. Der stod saaledes intet om, hvorpaa Bevillingen skulde gaa ud. Taleren skulde derfor intet have imod at udsætte Sagen.

M a g n u s N i e l s e n oplyste, at Bestyrelsen for Haandværkerforeningen ikke havde tænkt paa at give Andragendet anden Form, end Avertissementet var gaaet ud paa. Skulde der derfor foreligge en Formfejl, vilde han gerne have Sagen udsat.

Udsattes.

7. (J. Nr. 494—1912). Andragende fra Rud. Lindgreen om Bevilling til **Oprettelse af et Fæstekontor for Mænd** i Nærheden af Hovedbane-gaarden.

F o r m a n d e n fremhævede, at der i Virkeligheden forelaa 2 Spørgsmaal, nemlig dels om Byraadet fandt det nuværende Antal Fæstekontorer tilstrækkeligt, og dels om en eventuel ny Bevilling skulde gives til Andrageren. Det sidste Spørgsmaal hørte nærmest hjemme for lukkede Døre. Fra Politimesteren forelaa der Oplysning om, at der nu fandtes 5 Fæstekontorer, og at der formentlig ikke var Trang til flere.

Simonsen mente, at Spørgsmaalet om Oprettelsen af flere Fæstekontorer og det personlige Spørgsmaal godt i nogen Grad kunde høre sammen, men vilde iøvrigt anse det for heldigst at lade hele Sagen udgaa til Behandling for lukkede Døre.

Udgik til Behandling for lukkede Døre.

8. (J. Nr. 496—1912). Andragende fra Foredragsforeningen af 1901 om Anvisning af det til **Foredrag for Børn** paa Budgettet opførte Tilskud.

Beløbet anvistes.

9. (J. Nr. 22—1912). **Købekontrakter** angaaende Marselisborggrunde med Tømrmester H. Øvlisen (2 Kontrakter) og Tømrerne Villads Laursen & Jens Perregaard.

Godkendtes.

10. (J. Nr. 1³²—1912). Andragende om **Approbat**ion paa **Udstykningsplan** for Matr. Nr. 909 a af Bygrundene.

Anbefaledes.

11. (J. Nr. 2⁵⁷—1912). Andragende fra Ingeniør Hald m. fl. om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Ejendommen Graven 23—25.

Anbefaledes paa de af Sundhedskommission og Bygningskommission foreslaaede Vilkaar.

